

Ferdinand Chrenka

a

Ateliér industrial dizajn Vysokej školy výtvarných umení v Bratislave

SPOLU

Výstava prezentuje návrhy designéra Ferdinanda Chrenky a studentské projekty vytvořené pod jeho vedením ve spolupráci s firmami TON a Berndorf Sandrik.

Název Spolu odkazuje k tři desítky let trvající spolupráci pedagoga a studentů a také ke stejně dlouhé tradici spolupráce atelieru s firmami.

Ateliér industrial dizajn na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave je považován za představitele kreativního prostoru, jehož náplní je v první řadě spolupráce s firemním prostředím. Intenzivní kooperace s domácími i zahraničními výrobci, institucemi a organizacemi poskytuje studentům nenahraditelnou zkušenost pro jejich budoucí rozvoj a práci profesionálního designéra. Většina semestrálních prací prezentuje projekty pro konkrétní firmy, ateliér se však věnuje také celospolečenským tématům ekologického charakteru s cílem pomoci, informovat nebo vzdělávat.

Na studenty atelieru jsou kladeny nemalé nároky. Často jsou omezeni výrobní technologií, zvolenými materiály a vizí dané firmy. Navzdory tomu (nebo možná právě díky těmto omezením) přicházejí se zajímavými nápady a inovacemi. Jejich nápady nezůstávají v rovině konceptu, studenti jsou vedeni k realizaci návrhu. Kreativní koncept přetvářejí do podoby funkčního životaschopného prototypu, který je v mnoha případech připraven na sériovou výrobu.

Eva Veselá

V rámci výstavy jsou představeny výsledky spolupráce atelieru s významnými partnery z České republiky a ze Slovenska – s firmami TON a Berndorf Sandrik. Tyto doplňuje vybraná kolekce prací z dalších dvou projektů – Cink a Cucej – a také stůl a židle navržené Ferdinandem Chrenkou pro prezentaci projektu Příbor.

Upcycling a Židle pro TON

Židle značky Thonet bývaly běžnou součástí českých a slovenských domácností. TON, pokračovatel slavné značky, je věrný tradiční výrobě ohýbaného nábytku z masivu v kombinaci s ohýbanou překližkou. V současnosti vyrábí elegantní, do detailu promyšlené a propracované nábytkové kusy navržené významnými světovými designéry.

Spolupráci atelieru s firmou TON reprezentují dva projekty: Upcycling a Židle pro TON z roku 2023 a starší z roku 2013. Oba projekty, z nichž první probíhal pod záštitou tehdejšího art-directora firmy TON Michala Riabiče, a druhý za dohledu produktového manažera Ondřeje Sazimy, přinesly znamenité výsledky. Ve vystavené kolekci je představen výběr nejlepších návrhů z loňského výstupu i z projektu před deseti lety.

V jarním semestru 2023 byla spolupráce zaměřena na kuchyňskou židli s případnými variantami barové židle, křesla, židle s područkami a židle v čalouněné verzi. Díky exkurzi do výroby společnosti v Bystřici pod Hostýnem měli studenti možnost poznat historii a současnost produkce včetně firemní vize, technologií, marketingu a distribuce. Projekt se vyvíjel od kresby a modelů v měřítku 1:5 k

funkčním prototypům realizovaným studenty ve školních podmínkách. Vzniklo osm funkčních prototypů židlí, které byly prezentovány v rámci několikaměsíční výstavy ve Vile Thonet.

Příbor

Projekt Příbor byl realizován v jarním semestru 2023 pod záštitou rakousko-slovenské firmy Berndorf Sandrik, navazující svým programem na tradici výroby příborů ve firmě Sandrik. Téma bylo zvoleno s ohledem na současný vývoj digitálních technologií v oblasti 3D tisku kovových materiálů: cílem spolupráce byl návrh a realizace příborů pomocí technologie 3D tisku kovů. Projekt vznikl za konzultace se Štefanem Jančkem, ředitelem společnosti, 3D tisk kovového příboru zhotovil Radoslav Behúl z firmy Printy.me.

Nová zařízení mění tradiční výrobu a zpracování kovů, 3D tisk je propojen s technologií CNC, tisk kovu a obrábění složitých geometrií je tak umožněn v jednom zařízení. Pro design znamená tento proces větší tvarovou svobodu, navrhování příborů přechází z plošného 2D na 3D. Bez velkých investic do drahých forem a mechanického opracování kovů tak lze změnit celý proces navrhování příborů. Designéři mohou reagovat na individuální potřeby uživatelů, na regionální zvláštnosti nebo na odlišnosti společenského stolování. Příbory se v současnosti 3D tiskem nevyrábějí, projekt je třeba chápat jako technologický a výtvarný experiment inspirující nové designéřské procesy k navrhování tradičních příborů.

Cink – porcelánové reproduktory

Česko-slovenský designéřský projekt, jehož výstupem byla kolekce originálních porcelánových reproduktorů, netradičně spojuje technologii porcelánu s elektronikou. Byl realizován ve třech ateliérech dvou vysokých škol: v ateliéru Průmyslový design na Fakultě multimediálních komunikací Univerzity T. Bati ve Zlíně a v Ateliéru industrial dizajn a Ateliéru keramiky Vysoké školy výtvarných umění v Bratislavě. Vystavený soubor zahrnuje výběr několika realizací.

Technologie výrazně ovlivnily vývoj zvukových médií, bezdrátový přenos, bluetooth, svobodný výběr hudby a videa prostřednictvím mobilních aplikací, ovládání zařízení hlasem. Velkosériové technologie zaměřené na plasty zpřístupnily tento progres komerci, ale celosvětovou produkcí potlačují originalitu. Klasická technologie výroby porcelánu právě naopak, řemeslným fortelem podporuje výjimečnost a autorský přístup.

Cucej

Projekt Cucej zaměřený na typicky český fenomén lázeňského pohárku se zrodil ve spolupráci Ateliéru industrial dizajn Vysoké školy výtvarných umění v Bratislavě a ateliéru Průmyslový design Fakulty multimediálních komunikací Univerzity T. Bati ve Zlíně. Vystavené práce ukazují tradiční porcelánový předmět v novém pojetí a různých originálních variantách.

Kurátorka výstavy: PhDr. Dagmar Koudelková

Koncepce výstavy, texty: doc. Ferdinand Chrenka, akad. soch., Mgr. art. Eva Veselá, ArtD.

Instalace: doc. Ferdinand Chrenka, akad. soch.

Poděkování: Ing. Milan Dostálík, Ing. Štefan Janček, PhDr. Radoslav Behúl, Ing. Ondřej Sazima, doc. Mgr. art. Markéta Nováková, Mgr. Art. Michal Riabič, Miroslav Gasidlo, Ing. Eduard Herber